Suomalaisen kalenterin juhlapäivät

5.2. Runebergin päivä
Johan Ludvig Runeberg (5.2.1805 Pietarsaari – 6.5.1877, Porvoo) oli suomenruotsalainen runoilija. Hän on myös Suomen kansallisrunoilija. Vuonna 1846 Runeberg kirjoitti yhden runonsa oman kirjan Vänrikki Stoolin tarinat -kirjan alkuun. Runon nimi oli ´Vårt land´ eli ´Meidän maamme´. Fredrik Pacius nuotinsi sen ja niin siitä syntyi Suomen kansallislaulu. Runebergin kunniaksi on perustettu Svenska litteratursällskapet i Finland -yhdistys vuonna 1877. Se jakaa vuosittain kirjallisuuspalkintoja sekä kaunokirjallisuuteen että tieteelliseen kirjallisuuteen. Runebergilla on patsaita Helsingissä ja Porvoossa – ne on veistänyt hänen poikansa Walter Runeberg. Sekä Runebergin entisaikainen koti Porvoossa että hänen syntymäkotinsa Pietarsaaressa ovat nyt museoina. Runebergin päivänä on ihmisillä tapana syödä Runebergin torttuja.

28.2. Kalevalan päivä
Kalevala on Suomen kansalliseepos. Sen on koonnut Elias Lönnrot (1802 – 1884, Sammatti) vanhojen suomalaisten kansallisrunojen pojalta. Lönnrot oli lääkäri, tiedemies ja tutkimusmatkailija. Hän matkusti ja keräsi runoja ympäri Suomea ja Karjalaa. Kalevalaisissa runoissa on oma runomittansa, kalevalamitta – se oli hyvä sen vuoksi, koska entisaikaan runot kulkivat ihmiseltä toiselle suullisesti, niin mitan ansiosta niitä oli helpompi laulaa ja muistaa ulkoa. Kalevalamitassa joka säkeistössä on kahdeksan tavua, joista joka toinen tavu on painollinen: 1. **Va**-ka **van**-ha **Väi**-nä-**möi**-nen, 2. **tie**-tä-**jä** i-**än**-i-**kui**-nen. Ensimmäinen Kalevala ilmestyi vuonna 1849 ja toinen Uusi Kalevala vuonna 1935. Lääkärin ammatin jälkeen Lönnrot toimi suomen kielen professorina ja laati laajan suomen kielen sanakirjan.

19.3. Minna Canthin päivä & tasa-arvon päivä
Minna Canth (1844 – 1897) oli suomalainen kirjailija. Nuorena naisena ollessaan 1800-luvulla naiset eivät saaneet käydä töissä, vaan heidän tuli olla kotona ja tehdä kotitöitä. Ainoa mahdollinen ammatti oli työskennellä kätilönä. Vuonna 1863 naisille tuli mahdolliseksi kouluttaa itsensä kotiopettajaksi. Minna haki ja pääsi koulutukseen, mutta siellä hän tapasi erään miehen jonka kanssa hän meni naimisiin ja opinnot jäivät sen vuoksi kesken, koska nainut nainen ei saanut käydä koulua. Hänen miehensä toimitti sanomalehtiä ja niinpä Minna alkoi kirjoittaa uutisia ja novelleja. Hän otti kantaa myös yhteiskunnallisiin asioihin. Minna Canth on ainoa nainen, jolla on oma liputuspäivänsä.

9.4. Mikael Agricolan päivä
Mikael Agricolaa (1510, Pernaja – 1557) pidetään suomen kirjakielen isänä. Hän kirjoitti ensimmäisen suomalaisen aapiskirjan, ABC-kirjan, joka ilmestyi vuonna 1543. Agricola oli Turun piispa ja uskonpuhdistaja. Hän käänsi elämänsä aikana paljon uskonnollista kirjallisuutta suomeksi. Mikael Agricolan päivää juhlitaan kirjakielen kunniaksi ja monet Agricolan keksimät sanat ovat vielä nykyäänkin käytössä. Agricola on keksinyt sellaiset sanat kuten *esikuva, muistomerkki, korkeakoulu ja lohikäärme.*

27.4. Kansallinen veteraanipäivä
Suomi oli sodassa vuosina 1939–1945. Sodan nimi oli toinen maailmansota. Lapin sota ja koko toinen maailmansota päättyi huhtikuun 27. päivänä vuonna 1945. Veteraanipäivää vietetään sotaveteraanien muistoksi ja niiden sotilaiden kunniaksi, jotka puolustivat Suomea toisessa maailmansodassa. Heidän ansiostaan suomalaiset saavat asua itsenäisessä Suomessa.

1.5. Vapunpäivä (Vappu)
Vapunpäivä on suomalainen työn päivä. Se on työväen ja ylioppilaiden juhlapäivä. Entisaikaan Etelä-Suomessa ihmiset laskivat silloin lehmät ulos laiduntamaan ja rannikkoseuduilla ihmiset polttivat vapunpäiväntulia (helavalkeat). Ihmiset myös soittivat kelloja ja torvia hyvän karjaonnen saamiseksi. Keskiajalla 700-luvulla kansat viettivät päivää pyhän ihmisen ja nunna Walborgin kunniaksi. Nykyään vapunpäivä on iloinen juhlapäivä kevään kunniaksi, johon kuuluvat ilmapallot, serpentiini, sima, munkit, nakit, perunasalaatti ja ylioppilaslakki.

9.5. Eurooppa-päivä
Eurooppa-päivää vietetään jokaisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa. Toukokuun 9. päivänä vuonna 1950 Ranskan ulkoministeri Robert Schuman teki esityksen Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamisesta. Varsinainen Euroopan unioni perustettiin kuitenkin vasta vuonna 1992. Unionissa on nyt 28 valtiota. Unionin päämääränä on tehdä ihmisten, palvelujen ja tavaroiden liikkumisen maasta toiseen helpommaksi. Euroopan unionilla on sininen lippu, jossa on 12 tähteä ympyrän muodossa. Tähtiä on sen vuoksi 12, koska luku on täydellisyyden ja yhtenäisyyden vertauskuva. Euroopan unionilla on lipun lisäksi myös yhteinen laulu, nimittäin Beethovenin nuotintama Oodi ilon.

12.5. Snellmanin päivä & suomalaisuuden päivä
Johan Vilhelm Snellman (12.5.1806 Tukholma – 4.7.1881 Kirkkonummi) oli kirjailija, filosofi ja lehtimies. Snellman eli siihen aikaan, kun Suomi oli osa Venäjää ja virkakielenä oli ruotsin kieli. Hän halusikin edistää suomen kielen asemaa ja edistää tavallisten ihmisten koulutusta. Hänen mielestään oli tärkeää julkaista suomenkielistä kirjallisuutta ja saada Suomeen oma rahansa. Snellman ryhtyi myös julkaisemaan suomenkielistä sanomalehteä. Snellmanin ansiosta Suomi sai oman rahansa Venäjän ruplan tilalle eli Suomen markan. Suomen markkojen käyttö loppui vuonna 2002, koska sen tilalle tuli Euroopan unionin oma rahansa eli euro.

4.6. Puolustusvoimain lippujuhlan päivä
Puolustusvoimain lippujuhlan päivää on vietetty vuodesta 1942 lähtien. Aluksi sen nimi oli Suomen marsalkan syntymäpäivä (marsalkka Mannerheimin kunniaksi). Vuodesta 1950 lähtien päivän nimi muuttui nykyiseksi. Päivää vietetään yleensä niin, että jossain päin Suomea järjestetään kansallinen sotilasparaati ja presidentti myöntää kunniamerkkejä puolustusvoimain työntekijöille.

6.7. Eino Leinon päivä & runon ja kesän päivä
Eino Leino eli Armas Einar (Eino) Leopold Lönnbohm syntyi Paltamossa 6.7.1878. Vanhemmat lähettivät hänet 9 vuotiaana kotoa kouluun parinkymmenen kilometrin taakse Kajaaniin. Koti-ikävän vuoksi hän alkoi kirjoittaa runoja luonnosta, perheestä ja tunnoistaan. Kun Eino oli 12 vuotias, niin hänen runonsa ilmestyivät veljensä Antin toimittamassa Hämeen Sanomat -lehdessä. Toinen veli Kasimir ehdotti, että Eino käyttäisi taiteilijasukunimenään Leino. Aikuisena Leino julkaisi runojen lisäksi myös näytelmiä ja lehtikirjoituksia. Lisäksi hän käänsi muiden kirjoittamaa kirjallisuutta suomeksi sekä toimi teatteriarvostelijana.

10.10. Aleksis Kiven päivä & suomalainen kirjallisuuden päivä
Alexis Stenvall eli Aleksis Kivi (10.10.1834 Nurmijärvi – 31.12.1872 Tuusula) oli Suomen ensimmäinen ammattikirjailija. Hänen tunnetuin kirjansa on Seitsemän veljestä. Hänen kunniaksi on rakennettu monta patsasta. Hänen syntymäkotinsa Nurmijärven lisäksi patsaita on Helsingissä, Mäntässä, Tampereella, Turussa ja Tuusulassa. Lisäksi Kivi on saanut omannimisensä yhdistyksen eli Aleksis Kiven seuran, joka on perustettu vuonna 1941. Yhdistys jakaa vuosittain Eskon puumerkki -nimistä palkintoa. Esko on Kiven kirjoittaman Nummisuutarit -kirjan päähenkilö.

24.10. YK:n päivä
Yhdistyneet kansakunnat on itsenäisten valtioiden vapaaehtoinen turvallisuus- ja yhteistyöjärjestö. Se on perustettu vuonna 1945 ja siinä on 193 jäsenvaltiota. Virallisina työkielinä ovat venäjä, ranska, espanja, englanti, arabia ja kiina. YK:n päämääränä on edistää kansainvälistä rauhaa ja turvallisuutta sekä terveyttä ja kulttuurienvälistä ymmärrystä. YK:ssa on erillisiä järjestöjä kuten FAO (elintarvike- ja maatalousjärjestö), ILO (kansainvälinen työjärjestö), UNESCO (kansainvälinen kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö) sekä UNICEF (YK:n lastenjärjestö).

6.11. Ruotsalaisuuden päivä
Marraskuun 6. päivä on Ruotsin kunâgâs Kustaa II Aadolfin kuolinpäivä. Ruotsalaisuuden päivän tarkoituksena on vahvistaa Suomen ruotsinkielisten kansalaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Suomi kuului entisaikaan Ruotsiin ja ruotsin kieli oli silloin Suomen hallintokielenä. Ruotsin kieli on vieläkin Suomen toinen virallinen kieli ja sitä puhuu noin 300 000 suomalasta. Heillä on oikeus puhua omaa äidinkieltään esim. virastoissa. Virallinen kieli tarkoittaa sitä että ruotsinkielisten lisäksi myös jokainen suomenkielinen oppilas opettelee ruotsia koulussa. Eniten ruotsia puhutaan Ahvenanmaalla, Turun ympäristössä ja Uudellamaalla.

6.12. Itsenäisyyspäivä
Suomi on ollut entisaikaan sekä Ruotsin että Venäjän hallinnon alla. Suomesta syntyi itsenäinen valtio, kun eduskunta hyväksyi itsenäisyysjulistuksen joulukuun 6. päivä 1917. Silloin Suomi erosi Venäjästä jonka osana se oli siihen saakka ollut. Itsenäisyyspäivään kuuluvat monenlaiset perinteet kuten presidentin itsenäisyysjuhlavastaanotto linnassa ja puolustusvoimain valtakunnallinen paraati. Presidentti myös myöntää kunniamerkkejä. Useimmat ihmiset sytyttävät itsenäisyyspäivän kunniaksi ikkunan eteen kaksi sinivalkoista kynttilää. Useissa kunnissa on myös omat juhlallisuudet ja ihmiset laulavat Maamme laulun, joka on Suomen kansallislaulu. Puolustusvoimilla on oma kunniamarssinsa, jonka nimi on Porilaisten marssi ja se soi niin puolustusvoimain juhlissa kuin presidentin linnan juhlissakin.

8.12. Sibeliuksen päivä & suomalaisen musiikin päivä
Johan Christian Julius eli Jean Sibelius (1865 Hämeenlinna – 1957, Järvenpää) on Suomen kansallissäveltäjä. Tunnetuimmat hänen sävellyksistään lienevät Finlandia ja Valse triste. Tarinat kertovat, että lapsuudessaan Jeanilla eli Jannella oli hyvä mielikuvitus ja hän keksi vaikka millaisia tarinoita ja näytelmiä. Hän myös perusti pienen musiikkiryhmän koulukavereistaan ja johti sitä. Hän soitti aluksi pianoa ja siirtyi sittemmin viulun soittajaksi. Sibelius sävelsi elämänsä aikana esim. 7 sinfoniaa ja sellaisia lauluja kuten Jääkärimarssi, Sydämeni laulu (Aleksis Kiven tekstiin) ja Metsämiehen laulu (Aleksis Kiven tekstiin).
Sibeliuksen päivän lisäksi joulukuun 8. päivä on myös suomalaisen musiikin päivä. Sen tarkoituksena on muistuttaa suomalaisen musiikin arvosta ja kunnioittaa suomalaisia musiikintekijöitä.

Lähteet:
http://www.juhlitaan.net/
http://oppiminen.yle.fi/juhlapaivat